

KrieshōnDemon

Dis stōdi bōt Dēbul go inklud dēn rilayshōn to ēn involvment pan ɔda sōbjekt dēn bak lēk pegan wōship, biliv ēn prōsis we inklud astroloji, ēn gret gret granpa wōship, spiritism ēn nēkrōmans, fōtyun-tēlin, majik riinkarneshōn, transmigreshōn ɔf sol, ēn ɔl kayn of myths superstitions, etc. Sōm pan dēn tin ya wi nō go tōk bōt igen pas nōmō if na bay chans ēn fō shot tēm.

I nō-withstanding bōku tin dēn bōt di tōpik, di Baybul nō gi kōnklusiv ɔ fō tru tru ansa to klos to ɔl di kwēstyōn dēn we dēn kin aks ɔ we dēn kin aks. Bōt i go bi wi rizin fō kōba bōku bōku tin dēn lēk aw wi ebūl fō du na di skripchō dēn ēn we go ep wi fō ɔndastand dēn.

Insay di Baybul dēn yuz di wōd ‘spirit,’ bōt nōto sol fō tin dēn we nōto mōtalman ēn bak fō mōtalman, gud ēn bad, lēk GōD, di OL SPIRIT ēn KRAIST, ENJEL ēn DEMON. Wan tin we intrestin na dat, fō biliv pan di spirit wōl (gud ēn bad) dōn sho ɔl di kōlchō dēn we dēn sabi na ɔl di wōl nōto jōs na di kōntri dēn we di Baybul tōk bōt, bōt bak na di Semit, Ijipshian, Grik, ēn Roman kōlchō dēn we bōku pan dēn kōntri dēn de land dēn.

Di Inglish wōd ‘demon’ na anglicized fōm fō di Grik nōun daimon ēn dēn de insay wi Nyu Tēstament ēn insay di LXX (wan Grik transleshōn fō di OI Tēstament we bin de lēk 250 BC).

Di Sēptwajint (LXX) tōk bōt wan pipul dēn we nō gri fō tek di govment ‘we de bōn insens pan ɔlta dēn we dēn mek wit brik we dēn nō spel udāt bōt tin dēn we dēn nō fō wōship; egz., Beal ēn ɔda pegan gōd dēn.

Wan tin we pipul dēn bin biliv na di Hēlenistik ɔ Gris wōl bifo Nyu Tēstament tēm na bin ‘Di spirit dēn fō mōtalman kin bi dēbul we dēn separet frōm bōdi dēn we de na dis wōl.’ (A. Campbell, Popular Lectures and Addresses, pp.380, 381, 386.) Na bin wan tin we pipul dēn bin de tink na di Grik wōl (ēn di pegan wōl in jōnaral) se bōku tēm dēbul dēn kin apia na ɔlkayn ples, ɔltēm we i pōsibul, mō di wan dēn we get animal dēn we nō izi fō ɔndastand, ēn dēn kin sho dēnsef pan di difren difren mistek dēn we kin apin. Bōku tēm, tin dēn we kin apin na tin we nō kin izi fō ɔndastand te dēn no se na dēbul in wok. Dēn bin biliv se sōm dēbul dēn nō de du gud, dēn jōs want di sakrifays dēn we dēn fō get, ɔda wan dēn fō bi ənimi ēn du bad – ivin fet-fet, ēn dēn bin get fō kōba dēn wit di mōs drastik we dēn. Fō get dēbul, we kin mek pōsin sik, bin dōn bi wan tin bak we bōku pipul dēn biliv. En na so bak di prōsis fō tray fō drēb dēn ɔ pul dēn dēbul bay majik.

Detestable Practices

Di pegan wōl at laaj bin get di we aw pipul dēn de si tin we fiba di tin dēn we pipul dēn biliv we Grik pipul dēn biliv bōt spirit dēn. Da kōnsept de bin gri wit di pawa dēn we de bitwin di gōd dēn we ay pas ɔl ēn mōtalman, inklud di spirit dēn we di wan dēn we dōn day, jōs lēk aw dēn sho enjel dēn na di OI Tēstament as dēn de du bitwin Jiova ēn mōtalman. Bōt di tin dēn we dēn rayt na di OI Tēstament bin se Gōd in pipul dēn nō fō tek di tin dēn we di pegan dēn biliv ēn du, lēk aw leta di Nyu Tēstament bin du ēn du.

Ōl tu di OI ēn Nyu Tēstament kōndēm as abomineshōn difren pegan prōsis ēn biliv dēn we get fō du wit dēbul dēn lēk dis:

- (1) di prōsis fō pas dēn bōy pikin ɔ gyal pikin na faya
- (2) wan we de yuz divineshōn,
- (3) wan we de praktis augury (wan omen),
- (4) wan enchanter,
- (5) wan majik,

- (6) wan charmer,
- (7) wan konsalta fō wan spirit we wi sabi,
- (8) wan wizad,
- (9) wan nēkromān.
- (10) soothsaying,
- (11) majik,
- (12) witchcraft (wizad, as well as witch)
- (13) astrology,
- (14) prognosticators evri monthly,
- (15) exorcism,
- (16) lay lay bilih,
- (17) aydol (en kindred wōd dēn),
- (18) imposture (rizin fō we dēn go eksplen leta).

Minin fō sōm pan dēn prōsis ya

1. Pas Pikin o gyal pikin to Tru di Faya as wōship:

Dis na bin wan we fō sakrifays pikin, we dēn bin de du bōku bōku wan na Kenan en di say dēn we de nia am, en we dēn bin de du tin we no fayn.

Kōment: Di we aw pipul dēn de pwel bēle tide ikwal to di we aw dēn de sakrifays pikin dēn we dēn de wōship aydol?

2. Aydol wōship

Literally, aydol wōship na fō wōship aydol o imej as god; figuratively, fō lēk o respekt pasmak fō enitin, we min se dēn se ‘govetousness’ na aydol wōship (Lēta Fō Kōlōse 3:5). Wi Inglish wōd ‘aydol’ kōmōt frōm di Grik eidolon, sōntin we dēn si, pikcho o lēk – we de sho di we aw sōntin tan, we na rial o imajinari. In oda wōd, i ripresent wan tin we nōto entiti so fa as rialiti de. Bōt, na di pegan dēn maynd, we dēn de mek sakrifays to aydol dēn, dēn de ‘sakrifays to dēbul dēn, en nōto to Gōd: en a no want mek una [Kristian dēn] get kōmyunion wit dēbul dēn.’ (Fō Lēta Fō Kōrint 10: 20)

We Jiova bin de gi di Dēkalōg to Izrel na Saynay, i se; ‘Yu no go get eni oda god pas mi. Yu no fō mek aydol fō yu, o enitin we tan lēk enitin we de o pō na evin, o we de onda di wōl, o we de na wata onda di wōl dēn, bikōs mi PAPA GōD we na yu Gōd na Gōd we de jelōs.’ (Eksodus 20: 4-5) Frōm wetin de na Lēta Fō Rom 1: 18-32, fōs, rilijon na bin fō wōship wan god (fō wōship wan tru Gōd), nōto fō biliv bōku god dēn (fō biliv bōku god dēn) en nōto fō wōship aydol (wōship imej dēn). No rikōd no de we de sho se pipul dēn bin de wōship bōku god dēn o dēn bin de wōship aydol bifo di wata we bin kam. Bōt i go tan lēk se nōto bōku jēnēreshōn dēn afta dat, dēn wan ya bin dōn

kam ‘Yu gret gret grarpa dən bin de trade trade bien di Riva [yufretis], ivin Tera, we na Ebraam in papa, en Nač in papa; en dən bin de sav ɔda gđd dən.’ (Jɔshwa 24: 2)

3. Lay lay lay biliv

Dən biliv pan lay lay tin dən we pəsin nō biliy, na fō biliv pan rilijon sistem we dən tek (ɔda pipul dən pas di pəsin we biliv) as tin we no get rizin fō səpot am, di majik ɔ biliv pan ɔmen, charm, en sayn dən. (frōm Funk & Wagnalls Nyu Praktikal dikshonari fō di Inglish Langwej)

Wi kɔlcho, ivin bitwin Kristian dən, nō fri ɔl frōm di tin dən we lef pan lay lay biliv dən we dən bin dən biliv trade trade. Wan lay lay tin we pipul dən bin biliv insay di Midul Ij na dat di dəbul kin go insay pəsin insay wan tem we dən nō de gayd am we i de sniz, bōt dən kin ebul fō stop dis if ɛnibōdi we de de beg Gđ wantem wantem; eg, ‘Gđ bles yu’ we pəsin sniz we involv dən biliv pan di pawa we majik en witchcraft get. Sōm ɔda tin dən we tan lēk dis na fō biliv se 13 na nōmba we nō laki, di biliv se wiked yay, we pəsin brok miro, i kin mek bad lōk, en di ɔda we, ɔs shuz, rōbish fut, ɔ 4 lif klova kin briŋ gud lak. Di wan we bōku pipul dən kin du en we dən kin tek am siriçs wan insay wi yon tem na fō dipen pan di ɔroskōp we dən dən pablish fō no usay pəsin de du wetin i de du ɛvride, we dən biliv se di sta dən (we bōku pipul dən biliv trade trade se na dəbul, gđd en gđd uman dən) kin afekt neshon en pipul dən en di wan dən we de stōdi bōt di sta dən kin ebul fō du am dən kin tōk bōt wetin go apin na pəsin in layf. (Luk dōj ya ɔnda di wōd ‘Astrology’)

4. Divination

Dis na di prōses we mōtalman de tray, ɔ profes, fō get infōmeshon frōm di pawa dən we pas mōtalman we di divin dən get, bay we dən de yuz difren tin dən we pəsin kin si. (Luk Izikel 21: 21). I difren frōm di prōfesi we Gđ in spirit rili rayt. Insay di Nyu Testament (Di Apōsul Dən Wok [Akt] 16: 16), dən ripresent wan savant uman as ‘we get spirit fō no wetin go apin’ – we min se, ‘na spirit fō wan payton, di nem fō di lay lay snek we Apōls kil. (Harper in Analitikal Grik Leksikon)

5. Soothing

Pəsin we se i get səns we pas mōtalman en we ebul fō sho sikrit en tōk bifo tem bōt tin dən we go apin, pəsin we de si, pəsin we de tōk wetin go apin, di wan dən we di wiked spirit (we pegan gđd ɔ gđd uman ripresent) bin get we i de gi dən ɔrakul məsej. (Vine, Eksplɔzitɔri Dikshonari). Dən nō eva yuz am insay eni OI ɔ Nyu Testament we Gđ in prōfet dən rayt.

6. ɔgɔri

Di prēdikshon fō di tin dən we go apin bay ɔspitul ɔ ɔməns, so, prēdikshon dən we dən bays pan di flay we bōd dən de flay, di it we dən de it fōl, tin dən we de apin na di skay, lēk metiɔ ɔ iklips; en prēdikshon bays pan ənitin – lēk blak pusi, netmer, de ɔ nōmba we nō laki en di brok we miro de brok.

7. Fō Kōnsul Spirit we Yu Famili

Dən kin tink bōt dis as fō kōnsul, ɔ fō se yu de tōk to spirit we pəsin get fō du wit am en we i kin kōl fō infōmeshon, advays, ɔ ɛp, lēk di kes fō di savant we de tōk bōt di tin dən we de apin na di Apōsul Dən Wok [Akt] 16: 16-18.

8. Wizad

Wizard na transleshon fō di Ibru wōd yiddeoni, pəsin we no, ɔ sayk. I intrestin fō no se Ayzaya insay chapter 8: 19 tōk bōt dən ‘dat de chirp en muf’ – sōntem i de tōk bōt fō mek dən vōys no de chenj so dat i go tan lēk se na

dayman dən vɔys (cf. 29:4). Dən kin tek majik man as man we dən kin tək mə bət we i get spirit we i sabi as uman.

Koment: Wizad en witch nōto di sem rut wōd. Di wōd ‘witch of Endor’ get tin dən we de tək bət uman we get ‘spirit we i sabi.’ (Fəs Samiel 28: 7-9)

9. Necromancy

Di prəsis o pretenshən fə kəl di spirit dəm fə di wan dən we dən day en aks dən. Di Ibru wōd darash, min fə aks pəsin we dən day. Na dat Səl bin du tru di uman na Endə as mədiom (1 Samiel 28: 819) – i get ‘famili spirit’ – at əl i mek lək se i get, en Gəd fə tru fə gi sakrifays dis wan tem, iləksef na in əspitul prəsis bin de mek lək se i de du səntin. En, frəm Ditarənəmi 18: 11, i tan lək se na rizin fə tink se ‘di wan dən we de kənsul spirit dən we dən sabi’ en

‘wizad dən’ de sho se dən kayn pipul ya de luk fə, o mek lək se dən de luk fə, ərakl dən frəm di spirit dən we dən day. Di Nyu

Intaneshənal Vəshən kin kənsistentli rənd ‘mədiom’ en ‘spiritist.’ 10. Mənt Prəgnostikeshən

Purported divining bay omens fə di nyu mun. (Ayzaya 47: 13)

11. Astrology

Purported form of divination by means of determining and properly interpreting the locations of the celestial bodies of the zodiac – sta, planet, san, en mun, we pegan dən de wəship as gəd – bay di biliv se dən de inflows mətalman biznes en disayd di di kəs fə di tin dəm we de apin bay dən muvmənt dəm en rispektiv en rilitiv ləkəshən dəm na patikyula tem dəm.

12. Majik

Dis na di tray we mətalman de tray fə kəmpel o at əl indyuz wan divinity, bay we dən de yuz fyzikal we, fə du wetin dən want am fə du –weda gud (Wayt Majik) o sik (Blak Majik) – di wōd dən we de insay braket we no de insay di Baybul. Bəku tem, di rizin fə ‘Wayt Məjik’ na fə kəba o protəkt frəm ‘Blak Məjik.’ 13. Enchantment

I tan lək se dis fəm fə magus (sorcerer) fə di məs pat na majik charm o spəl-bayndin we dən kin tray fə yuz inkant o fəmula fə wōd dən we dən kin chant o rid bət i no de tek akshən.

14. Charming

Charming get bəku di sem minin lək enchantment en i kin inklud bak snek charmers.

15. Witchcraft

Wan pəsin go tink se dis get fə du wit di prəsis o di pawa we dən tink se witch (uman) o wizad (man) get, mə fə bad tin dən, rənd di yus fə blak majik, majik, enchantment, Setanism, en əda əkult (mistiriəs en we dən se na tin dən we pas mətalman) arts. Bət dis no kərəktəltogəda. Wich en majik na prəktikal di sem minin.

16. Sorcery

Na əmbrella wōd, we de embras ol tu divination en majik, bət bəku tem fə selfish en fulish purposes, if nōto fə injure əda pipul; di we aw dən se dən de yuz pawa dən we dən get frəm di əp o kəntrol we spirit dən de gi, mə fə divayn; bət bak, fə blak majik, wich.

17. Imposture

Imposter o charlatans kōmōt frōm di Grik wōd goetes we min pōsin we de kray o we de ala, en dēn bin de yuz am fō wan enchanter o majik man we de tōk incantations insay wan kayn ala o kray. I kin get fō du wit lay lay ticha dēn we bin de du majik (luk Di Aposul Dēn Wok [Akt] 19: 19) fō bōku pipul dēn we bin de du ‘majik’ we bin de kam wit dēn buk dēn togeda en bōn dēn, na Efisōs, usay Timoti bin de. I kin rili bi se bōku pan di tin dēn we dēn bin de du we dēn kōl majik art na pipul dēn we de ful pipul dēn. 18. Exorcism

Dis na di prōsis (we dēn kin mek lēk se if nōto rial) fō drēb wiked spirit dēn frōm pipul o ples o tin dēn we dēn tink se dēn de, bay we dēn de yuz inkantashōn en fō du sōm ɔkult o majik art dēn – we difren frōm dēn wan dēn de rite dēn we get fō du wit fō mek pipul dēn sōri o fō mek di spirit wōl ɛp dēn. Jizōs en in disaypul dēn nō bin yuz am fō drēb dēbul dēn – Jizōs bin drēb dēn ‘wit wōd’ (Matyu 8: 16). Di wōd ‘exorcist’ (Gr. Exorkistes) de insay di Baybul nōmō na Di Aposul Dēn Wok [Akt] 19: 13, usay dēn yuz am fō di wan dēn we bin tray fō drēb wiked spirit dēn bay we dēn yuz Jizōs in nem we di aposul Pōl bin de prich, en i tan lēk se na in bin de yuz am Pōl insay wan we fō mek i nō get wan respekt fō di wan dēn we sabi fō drēb dēbul dēn.

Egzistens fō Dēbul: Rial o Mythological?

Widespread Belief in Reality

Biliv pan dēbul en di pōsibiliti fō get dēbul de dipen fōs pan biliv pan spirit wōl – we go mōs dōn go bak to di biginin fō mōtalman, en i bin de ɔlsay te to Krays in tem, pas nōmō bitwin di Sadyusi dēn. Dēn na bin wan sek̄t pan di Ju pipul dēn we bin de dinay di rial tin bōt enjel, spirit, o layf bak (Di Aposul Dēn Wok [Akt] 23: 8), we Jizōs nō bin biliv se dēn nō biliv.

Fō biliv pan dēbul en dēbul dēn bin kontinyu fō get im̄portant ples na Kristian pipul dēn layf te di 18t sentinari dōn. Frōm da tem de, di biliv we pipul dēn kin biliv pan spirit dēn dōn stop smōl na di kontri dēn we get sivilizat̄ bikōs pipul dēn de lēk fō lēk prōpati pasmak, en pipul dēn dōn de tink mō bōt dēbul dēn (gōst) as pipul dēn we biliv lay lay tin dēn. Ivin sōm pipul dēn we se dēn biliv di Baybul, en di wan dēn we nō biliv di Baybul, dōn tink se dēbul dēn nō bin eva rili de en fō biliv pan dēn en bak se dēbul dēn get na lay lay tin. Na di ɔda say, insay di las tem (we bigin nōto leta pas di 1970s) pipul dēn dōn get intres en klem bak wit refrens to difren aspek dēn fō ɔkultizm, ivin insay sofistiketed sek̄l dēn. En insay wan kayn sab-kōlchō ‘Setanizm’ dōn rayz in ɔg ed.

Wan tiori bitwin pipul dēm we se dēn biliv na dat di wan ol skripchō stori bōt dēbul na lay lay stori, en na sayn fō di bōku bōku bad tin dēm na di wōl; bak, se di stori dēn bōt aw wi Masta en in aposul dēn drēb dēbul dēn, de sho se dēn dōn win bad bay dēn tichin en layf. Bōt di klia, simpul, prosayk we dēn de tōk bōt di tin dēn we apin lēk se na tru, de mek di tin dēn we dēn tōk nōto sōntin we get fō du wit sōntin o fō sho sōntin, bōt na lay, if nōto tru tru tru. Krays bin tōk wan tem wetin dēn se na parebul we get fō du wit dōti spirit dēn (Matyu 12: 43-45; Lyuk 11: 2026). Bōt stil, i nō bin sho se bad tin de bōku na di wōl o di pawa we i get oba am, bōt i bin sho klia wan aw da wiked jēnēreshōn de bin de wōs.

Wan ɔda tiori na dat Krays en in ivanjelis dēn bin tōk bōt dēbul en dēbul poseshōn nōmō fō akōmod di jeneral biliv we di Ju pipul dēn biliv, witout eni asesment as to in tru o lay, wit di tink se ‘dēmoniaks’ bin jōs de sōfa ɔnda sik dēn we nō kōmōn fō bōdi o maynd (Smith in

Bible Dictionary, Vol.1,

p.585). Bōt dēn kin yuz akōmodativ langwej di rayt we fō tin dēn nōmō we nō bisin bōt ɔda pipul dēn en we dēn nō de sho lay lay tin. En di skripchō stori dēn kin rili gi lay lay impresshōn if dēbul nōto rial tin – we nō kin rili bi sōntin we nō bisin bōt, fō biliv se dēbul na di ɔndalayn sōs fō bōku lay lay biliv en kōndōkt we rili et.

Apat frōm dat, pan ɔl we dēn ripresent sik na bōdi o maynd as tin we kin apin ɔltēm wit dēbul dēn o we kin kōmōt frōm am, Jizōs pan ɔl dat i bin difrens bitwin dēn: ‘Insay mi nem dēn go drēb dēbul dēn; ... dēn go le an pan di

wan dən we sik, en dən go wəl.' (Mak 16: 17-18) 'En i mek twəlv pipul dən, so dat dən go ... get pawa fo mən sik, en fo drəb dəbul dən' (Mak 3: 14-15). Dis nō gri wit langwej we pipul dən kin tək to pipul dən. Dən tin ya we de kam biən ya na pruf fo sho se i pas sik.

1. Jems 2: 14:

Yu biliv se Gəd na wan; yu de du gud: di dəbul dənsəf biliv, en dən de shek shek.' I nō bin izi fo se 'sik dən' biliv en shek. Bət dəbul dən kin du dat, en səntende, dən kin tel pipul dən bət di fred we dən de fred tru di wan dən we dən get. Notis wetin de dən ya.

2. Matyu 8: 28-32:

'We i [Jizəs] kam na di kəntri we di Gadaren pipul dən de, tu pipul dən we get dəbul dən mit am, en dən kəmət na di grev dən, en dən vəks bad bad wan, so nəbədi nō ebul fo pas de we. En dən si, dən ala se, 'Wetin wi get fo du wit yu, Gəd in Pikan? Yu kam ya fo mek wi səfa bifo di təm?' Naw, wan grup we get swəlin bin de fa frəm dən de it. En di dəbul dən beg am se: "If you drəb wi kəmət na do, sən wi go na di ship dən." En imbin tok langa dem, "Go." En dən kəmət na do en go insay di ship dən we dən kəl ship dən, en dən si di wan ol ship dən rəsh dən di stip stip go insay di si en day insay di wata.'

3. Di Aposul Dən Wok [Akt] 16: 16-21

'We wi bin de go na wan ples fo pre [insay o nia Filipay], wan savant uman we get spirit fo tək wetin go apin [Gr. wan spirit, wan Paytən] bin mit wi, we bin mek in masta dən get bəku benefit bay we i bin de tək bət wetin de apin. Di sem pipul we bin de fala wi en Pəl bin ala se, 'Dən man ya na Gəd we de oba əlman in slev dən, we de tel una bət aw fo sev wi.' En i bin du dis fo bəku dez. Bət Pəl in at pwəl bad bad wan, i tən to di spirit se: "A de tel yu wit Jizəs Krays in nem fo kəmət insay am." En i kəmət na do da sem awa de. Bət we in masta dən si se di op fo get məni nō de igen, dən ol Pəl en Saylas, en drəg dən go na makit bifo di rula dən,' en əda tin dən Dis na stori bət səntin we nəto sik.

4. Di Aposul Dən Wok [Akt] 19: 11-20

Lyuk rayt di tin we apin leta na Efissə: 'Gəd bin yuz Pəl in an fo du spəshal mirekul dən, so dat di wan dən we sik bin de ker hankəf o aprən kəmət na in bədi, en di sik dən kəmət pan dən, en di wiked spirit dən bin kəmət na do. Bət səm pan di Ju pipul dən we bin de waka waka, we bin de drəb dəbul, bin tek di Masta Jizəs in nem pan di wan dən we get wiked spirit. En detlot seven san blanga wanda Seva, Juu, en chif prist, en imbin du dis. Di wiked spirit tel dən se: "A no Jizəs en a no Pəl; bət udat una na? En di man we di wiked spirit bin de insay bin jomp pan dən, en masta dən əl tu [we bin de tray fo du dat insay dis patikyula instans], en win dən, so dən rənawee kəmət na da os de neked en wund. En əl di Ju pipul dən en di Grik dən we bin de na Efissə bin no bət dis. en dən əl bin fred, en di Masta Jizəs in nem bin get glori. Bəku pan di wan dən we bin dən biliv bin kam en tək bət wetin dən dən du. En nəto sməl pan dən we bin de du majik, bin kam wit dən buk dən en bən dən bifo əlman si; en dən kənt di prayz fo dən, en dən si se na fifti tawzin silva. Na so PAPA GƏD in wəd gro en win.'

Kəment: Nəto jəs 'ivil spirit' dən difrən frəm 'sik,' bət wetin di wiked spirit dən tək en du to səvin pan di bəy pikin dən we Skeva bin bən tru di dəbul, i nō kin izi fo se na sik.

So, Dimən dən bin get səm no bət Gəd (Jems 2: 14), bət Jizəs (Mak 1: 21-28; 3: 11-12; Matyu 8: 2832; Di Aposul Dən Wok [Akt] 19: 11-20), en bət in aposul dən (Di Aposul Dən Wok [Akt] 16: 16-21; possessed – we min se səntin bin de we dən kəl dəbul inspekshən (bət nəto əltem fo kəmyunike trut, lək aw əda pasej dən sho):

(a) 'seducing spirits and doctrines of demons. (Fəs Ləta To Timoti 4: 1-5)

(a) spirit dən we nəto Gəd in Spirit versus ‘Gəd in Spirit’ – ‘spirit dən we de mek mistek’ versus ‘Spirit dən we de tək tru’ – ‘fals prəfət dən’ versus tru tru prəfət dən we dən min. (Jən In Fəs Ləta 3: 24 - 5: 6)

(c) spiritual gift we na ‘fə no di spirit dən’ we i nid fə de na di sənt dən gəda dən we i klia se fə protekt dənsəf frəm pipul dən we de ful pipul dən (Fəs Ləta Fə Kərint 12: 10; 14: 29); ən, tide ənitin we dən mek lək se Gəd inspekhən na lay. (Luk Fəs Ləta Fə Kərint 13: 8-13; Cf. Ləta Fə Əfisəs 4: 7-16)

Sorcerers ən Soothsayers bin ebul fə ful pipul dən bəku təm bay we dən yuz səm kayn we – iləksəf na bay satan in pawa ə bay we dən sleyt di an – bət dən bin kam shot pas wetin bin de . dən du am wit divayn pawa (luk Saymən, Di Apsul Dən Wok [Akt])

8: 9-13; Elimas, Di Apsul Dən Wok [Akt] 13: 4-12; Skeva in pikin dən (Di Apsul Dən Wok [Akt] 19: 11-20); Nebukanəzə (Daniel 2, ən 4) ən Bəlshaza (Daniel 5

Origin and Temporal Abode of Demons

Dən nə no usay dəbul dən kəmət frəm di skripchə dən pas nəmə dən bin mek dən, i tan lək se dən kəl dən ‘dip’ (ə ‘dip’). nə go kəmand dən fə ‘go go na di ol ol’ Ən, insay Ləta Fə Rom 10: 6-7, dən tel wi se wi nə fə se na wi at ‘Udat go ascend into the abyss?(dat na fə briy Krays frəm di wan dən we dən day’).

Frəm Di Apsul Dən Wok [Akt] 2: 27-31, wi lan se we i day Krays in sol bin de na ‘Edis’ (səm Baybul dən dən mistek translet am as “El”), – bət dən nə bin ləf am de, bikəs i bin get layf bak (vs. 22-33). Na de bak di ‘rich man’ we nə bin de du wetin rayt bin de afta i day, lək aw Jizəs bin tək insay di stori bət

Di Rich Man ən Lazarəs; bət ‘big big galf bin de bitwin am ən di wan dən we de du wetin rayt (Lyuk 16: 19-31). I go məs bi se di ples we i bin de na Edis na di sem wit di wan we dən bin dən trowe di enjəl dən we sin insay ən ‘rəzəv fə jəjmənt’ – dat na, Tatar’ – insay Inglish we dən kin translet ‘el’ (Pita In Səkən Ləta 2: 4; kəmpia Jud 6) – bət difrən frəm gehenna, di lek we get faya ən ples fə di pənishment we go de sote go.

Di Grik wəd fə ‘abyss’ ə ‘bottomless pit’ na abussos, wan dip we pəsin nə go ebul fə məzəh. Dən yuz am mə na Rəvəleshən:

1) Rəvəleshən 9: 1-11, usay dən opin di ol we ol fə mek smok we de mek di ays dak ən fayv mənt bad bad tin we get dəbul lokəs dən we de mek di wan dən we nə get Gəd in sil na dən forest səfa;

2) Rəvəleshən 11: 1-3, we dən sho wan wayl animal lək se i de kəmət na di ol we nə get bətəm fə fət Gəd in tu witnes dən ən kil dən;

3) Rəvəleshən 20: 1-10, we dən sho Setan as pəsin we dən put na jel fə wan tawzin ia na di ol we nə get bətəm, so dat i nə go ebul fə gəda ol di neshən dən fə atak əlsay na di wəl fə dənawə wit Gəd in oli wan dən te di tawzin ia dən . Ən insay di las stori di difrəns bitwin di ‘abyss’ ən di ‘lek we get faya ən brimston’, dən dən drə am klia wan – di las ples we dən kin mek wikəd pipul dən səfa las ən we nə get end. Dis difrən frəm Edis, we dən go dənawə wit di təm we dən go jəj di las ən jənaral jəjmənt. (Rəvəleshən 20: 11-15)

Kəmənt: Dən bin ləf di ‘ləkəs’ dən na di ‘abyss fə wan sizin fə wan divayn rizin. I kin bi semweso fə ‘dimən’ dən fə alaw fə sho se Gəd in pawa pas di dəbul pawa dən, lək we wi Masta ən in apəsul dən ən səm əda pipul dən de du.

Bət wi get əda tin dən fə tink bət, insay skripchə dən we dən adres to Kristian dən we get pegan bakgrən ən we dən miks rilijən ənvayrəment, we involv di ‘aya’ as rijən fə aktiviti.

Insay Leta Fø Efisøs 2: 2, dən tøk bøt Setan insay di wød we se ‘una bin de waka akødin to di we aw dis wøl de go, akødin to di prins fø di pawa dən we di spirit de gi we de wok naw insay di pikin dən we nø de obe.’

Insay Leta Fø Efisøs 6: 10-12: ‘Fø las, una fø get trenk pan di Masta, en pan in trenk.’ Una wer øl di klos we

Gød de wer, so dat una go ebul fø tinap agens di debul in lay lay tin dən. Bikøs wi reslet nøto agens bødi en blød [nøto agens møtalman, føs ø nømø], bøt agens di prinsipul døm, agens di pawa døm, agens di wøl-rula døm fø dis daknes [spiritual en moral daknes], agens di spiritual grup fø wikødnes in di ples dən we de na øvin’ (di øvin dən we de na di atmosfere), ø to pawaful køpot dən we get ay pozishøn na di wøl we Setan en in yon køntrol imps.

Insay Leta Fø Koløse wi get dən tin ya: ‘Gød døn pul wi [we na Kristian] kømøt na di pawa we daknes get [di rul ø kinjøm we Setan get], en translet wi to di kinjøm we di Pikin we i læk [Jizøs Krays, we in kinjøm bay implikashøn na wan we get layt (luk Jøn 1: 1-14; 8: 12; Jøn In Føs Leta 1: 5-7; 2: 711, usay ‘daknes’ en layt’ nøto tin dən we pøsin kin si, bøt na tin dən we get fø du wit spirit, gud abit, gud abit)]’ (1: 13)—we nø get ønitin fø tøk bøt ø chenj na di say we dən de.

So: ‘Una tek tem mek ønibødi nø de we de tif una tru in filøsofi en fø ful una, afta di rudiment [ø element dən] na di wøl, en nøto afta Krays: bikøs na insay am øl di ful-øp fø di Gød we de insay di bødi de.’, en na in mek una ful-øp, we na di edman fø øl di bigman dən en di pawa dən: ... afta i døn tif di bigman dən en di pawa dən, i mek sho se i de dən opin wan, i win dən insay am (dat na, we i day na di krøs).’ (2:8-10,15)

Køment: Di wød we dən translet ya as element spirit, rudiment, kin min di men prinsipul dən fø no; dən bin de yuz am bak fø di men tin dən we mek di wøl (di wøl, di briz, faya, en wata) we søntende dən bin de tink se na spirit pawa. Bøt dən bin de yuz dis wød bak fø di ‘bødi dən we de na øvin en di pawa dən we dən bin de tink se de insay dən.’ Dən bin de tink se dən tin ya kin aføkt møtalman biznes, jøs læk aw pipul dən tide biliv se tin kin apin en dən kin rid dən øroskøp dən na di pepa dən we dən kin rayt øvride, en søntende dən kin tek dən sørøs wan.’

Køment: Di køment we de døj ya na di Kembrij Baybul Køment bøt di Nyu Inglish Baybul get bøku tin fø køment am: ‘Wan tem bak dən tøk mø se na Jizøs na di wangren sent fø di Kristian layf. Spekulashøn bøt planet pawa en dən iføkt pan møtalman destiny nø fø lisin.... Insay di føs sentiwød AD bøku spekulayshøn bin de bøt divayn pawa dən we de køntrol di yunivas en bot di kørekkt we fø kam togøda wit dən. Bøku tem, dis tøk bin de kømøt frøm di ol lay lay stori dən ø lay lay stori dən bøt pegan god en god uman dən. So in besis na bin møtalman mek am as opposite Kristianiti we strong wan bays pan wan istri pøsin, Jizøs Krays, en pan kønvinsin pruf fø in important as di wan we Gød de tøk to møtalman insay. Insay dən spekulayshøn ya di element spirit ø pawa dən we dən bin tink se de na di planet dən bin de luk big. (luk øp 1: 16)

So, di skripchø dønsøf nø de difinitiv insay eni wan pan di Ol ø Nyu Testament we i kam pan di spatial ples dən we di ples dən we dən de tink bøt de en fø wi fø tray fø du dat go bi rili prawd.

C. Dimøn Posishøn Naw

Di Roman Katolik Chøch we de gi tradishønal ikwal ples wit skripchø insay in fet en prøsis, biliv se debul poseshøn de naw. Its Catechism of Christian Doctrine, 1949, a 2nd Revised Edition of the Baltimore Catechism,’ de sho di we aw pipul dən de tink se ‘di debul dən [dat na, debul dən], ø di wikød spirit dən’ we de insay di skripchø na ‘bad enjøl dən,’ en

(a) . Søntende dən kin alaw debul fø go insay man in bødi fø yuz pawa oba in fakulti – wan stet we dən køl debul prøpati; ø dən alaw dən fø mek pøsin søfa frøm ødasay – wan stet we dən køl diabolical obsession.

(b) Diabolical possession and obsession na tin we Gød alaw fø sho in Glori, fø pønish sin, fø mek sina dən ripønt, ø fø gi chans fø yuz gud kwaliti dən.

- (b) We di dəbul yuz pəsin in bədi fə tək o du bad tin, di pəsin nə gilti fə sin, bət i nə gri fə du am fri wan.
- (c) Exorcism na di akt fə drəb o drəb wiked spirit frəm pipul, ples o tin dən we dən get o we dən dən ambəg. Di chəch bin get di pawa fə pul dəbul kəmət frəm Krays.
- (e) Pəsin we de pul dəbul na pəsin we get pawa, we bishəp gi am, fə yuz dəbul dən. Di əda we aw dən de drəb dəbul na di təd wan pan 4 sməl əda tin dən we di Western Chəch de du. Na if in bishəp alaw am, na in dən kin alaw prist fə yuz in pawa fə drəb wiked spirit dən.'

'Skripchə we dən kot ən kot: Matyu 10: 1; Ləta Fə Efisəs 6'11. Pita In Fəs Ləta 5: 8-9 . (Təpik 44, 45; pej 3436)

Səm Protestant səs dən de sho se dən biliv se dəbul get as rial tin stil. 'Haynes, insay wan buk we nem Spiritualism Vs Christianity, se: 'Setan get man ən uman dən sol ən bədi naw jəs lək aw i bin get trade.

Skripchə

Di skripchə nə de difinitiv pan di tin we dən de tink bət naw, bət wi kin chek ənitin we wi no bət we go gi wan clue.

(a) Di Ol Testament nə de tək bət dəbul dən as dat, ən di Gəspəl we Jən rayt bak, we səntəm dən nə rayt te di las tən ia insay di fəs Kristian sətiwəd – we səm pipul dən tink se de sho se dəbul get bigin fə alaw am afta di Ol Testament kanon dən ən i rich in mak insay Krays ən in apəsul dən təm, fə mek dən alaw fə sho tru dən fə divayn pawa oba Setan pawa, ən afta dat i kin stəp bad bad wan, pan əl we i nə kin dənawə wit am kpatakpatə.

Dat dəbul posishən bin rich in mak ən bigin in dəklın ivin we Krays bin stil de alayv, kin bi tru. Bikəs i de tək bət we i təy 'di tənək Man' (Setan) ən 'dən pwel in os' (bay we i drəb dəbul dən) (Matyu 12: 28-29). Ən we səvinti pipul dən we i bin dən sən bifo fə go na say dən we i go go fen afta dat, kam bak wit gladi at se 'ivin di dəbul dən de put wisəf ənda yu nem,' i se, 'A si Setan dən fədəm lək laytin frəm evin.' (Lyuk 10: 17-20)

(b) I tan lək se i rili impətant fə mek dən nə tək bət di pawa fə drəb dəbul dən as wan pan di mirekul gift dən insay əni wan pan di ləta dən we dən rayt to chəch o Kristian pipul dən, pan əl we na di apəsul dən bin yuz am (ən Filip) lək aw dən tək bət am na di buk we nem Di Apəsul Dən Wok [Akt] ən prəmis ən ripət am na Mak 16: 17-29.

(c) I nə klia frəm di skripchə us kəndishən dən we kin mek pəsin get dəbul, pan əl we i tan lək se Krays in parebul məsej na Matyu 12: 43-45 de sho se pəsin kin de bak na 'əmti os', ən dat mek we pəsin nə de wəship Gəd di rayt we ən charakta, ivin if yu nə get fiendish o malignant disposition, kin bi wan factor.

KÖNKLUSHƏN

Frəm əl wetin wi dən lan, di klimaks fə wisəf de na Ləta Fə Efisəs 6: 10-20 ən Ləta Fə Kələse 2: 815, we wi dən əlredi stədi, ən wetin wi get bak na Ləta Fə Kələse 2: 16 - 3: 17 (ən əda pat dən we tan lək dis), we de mek wi no se Krays de kəntrol am, bikəs i dən sho se i bətə pas Setan ən əl in enjəl dən ən/o dəbul dən so dat wi fə fri dən frəm dən kəntrol, dən go get fet pan am ən fə put dənsef ənda am fetful wan. Dat fə fri Kristian dən frəm əl di lay lay tin dən we dən de fred ən fred wan wiked spirit wəl.

Dəbul nəto Krays in yon as i drəb dən ən Setan bin yuz dən fə du wetin i want.

Student İnfəmeshən

Nem _____

Adres _____

Siti _____ Stet _____ Zip _____

Imel adres _____ Fon _____ Entay aw yu ɔndastand di lesin mesej εn
yu kwəstyon ɔ komənt dən. Send dən to di instrōkta we de dəŋ ya.

Instrōkta Infōmeshon

Nem _____

Adres _____

Siti _____ Steyt _____ Zip _____

Imel adres _____